

УПОВНОВАЖЕНИЙ Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua тел. (044) 298 7033

Голові державної судової
адміністрації України
Олексію Сальнікову

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини»)

Статтею 3 Конституції України визначено, що людина, її життя і здоров'я є найвищою соціальною цінністю.

Права і свободи людини і громадянина закріплено у Розділі II Конституції України та, відповідно до статті 22 Основного Закону України, не є вичерпними, гарантуються і не можуть бути скасовані.

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина, метою якого є:

захист прав і свобод людини і громадянина, проголошених Конституцією України, законами України та міжнародними договорами України;

додержання та повага до прав і свобод людини і громадянина у відносинах, що виникають між юридичними особами публічного та приватного права, а також фізичними особами, які перебувають на території України, у випадках, передбачених окремим законом;

запобігання порушенням прав і свобод людини і громадянина або сприяння їх поновленню;

сприяння приведенню законодавства України про права і свободи людини і громадянина у відповідність до Конституції України, міжнародних стандартів у цій сфері.

Мною, у зв'язку із здійсненням на підставі статей 13 та 19-1 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», парламентського контролю за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина та захисту прав кожного на території України,

УВ
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№3567.2/23/39.1 від 26.04.2023
КЕП: Лубінець Д. В. 26.04.2023 12:46
5FB77F7B650371D0400000E88D010044560300

виконанням функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання виявлено порушення прав людини на захист від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання у діяльності Хустського районного суду.

Статтею 5 Загальної декларації прав людини, статтею 3 Декларації про захист усіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 7 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, статтею 2 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 28 Конституції України визначено, що ніхто не повинен зазнавати тортур, або жорстокого, нелюдського, або такого, що принижує його гідність, поводження і покарання.

Передбачено, що жодні виключні обставини, якими б вони не були, стан війни чи загроза війни, внутрішня політична нестабільність чи будь-який інший надзвичайний стан не можуть бути виправданням катувань чи інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Згідно з положеннями частини 3 статті 50 Кримінального кодексу України покарання не має на меті завдати фізичних страждань або принизити людську гідність.

Частиною 1 статті 8 Кримінально-виконавчого кодексу України серед основних прав засуджених визначено право на гуманне ставлення до них та на повагу їх людської гідності; засуджені не повинні підлягати жорстокому, нелюдському або такому, що принижує їх гідність, поводженню.

За результатами попереднього відвідування Хустського районного суду (далі – Суд), яке здійснювалося 06 червня 2019 року, Суду були надані пропозиції для опрацювання та невідкладного виконання щодо попередження катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання. Проте з часу останнього відвідування жодної рекомендації не було виконано.

Під час здійснення 21 березня 2023 року відвідування Хустського районного суду як місця несвободи для виконання функцій національного превентивного механізму групою НППМ встановлено невідповідність приміщень Суду вимогам Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди» (далі – ДБН).

Зокрема, встановлена наявність однієї зали судових засідань для розгляду кримінальних справ та дві камери для утримування підсудних /засуджених (розміщені на першому поверсі суду в гаражному приміщенні з окремим входом), що є недостатнім згідно пункту 6.5.2 ДБН із розрахунку три камери на кожен зал судових засідань.

У порушення вимог пункту 8.2.3 ДБН у камерах для утримання підсудних (засуджених) відсутня припливно-витяжна вентиляція.

У порушення вимог пункту 6.5 ДБН у приміщенні Суду не обладнано кімнату для роботи адвоката з підсудними (засудженими). Таке спілкування відбувається у залі судового засідання, чим не забезпечується його конфіденційність.

Через відсутність приміщення для ознайомлення з матеріалами справи, громадяни ознайомлюються з ними у приміщенні канцелярії, до якого не мають доступ підсудні (засуджені), які тримаються під вартою, що унеможливорює реалізацію їх права на захист та суперечить п. 6.4.5 ДБН.

У порушення Державних будівельних норм України 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення» санітарний вузол Суду не пристосований для користування особами з інвалідністю у зв'язку з відсутністю у них поручнів та можливості людині на візку потрапити до санітарної кімнати. Центральний вхід до Суду обладнаний з порушенням вимог пункту 5.3 Зовнішні пандуси ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд», у зв'язку з чим особи з інвалідністю та інші маломобільні групи населення без сторонньої допомоги не можуть потрапити до приміщення Суду.

У будівлі відсутні відповідні умови для вільного переміщення маломобільних груп населення.

У порушення вимог пункту 13 Інструкції з організації конвоювання та тримання в Судах підсудних (засуджених) за вимогою судів, затвердженого спільним наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Державної судової адміністрації України, Генеральної прокуратури України від 26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68 (Далі – Інструкція), у приміщенні Суду не забезпечено ізольований маршрут конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених від службового входу Суду до залу судових засідань, у зв'язку з чим підсудні конвоюються відкритими для сторонніх осіб коридорами та сходами, що призводить до порушення їх прав на безпеку.

У приміщенні Суду не обладнано окремого санвузла для підсудних (засуджених) відповідно до п. 6.5.2 ДБН. З цієї причини останні під наглядом працівників конвою вимушені користуватися загальним санвузлом, який розміщений у коридорі та передбачений для працівників Суду і відвідувачів. Така ситуація несе небезпеку для підсудних (засуджених), а також для працівників Суду та відвідувачів.

На підставі викладеного, з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина, обумовлених діями або бездіяльністю працівників Хустського районного суду, а також приймаючи до уваги те, що:

відповідно ст. 151 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», пункту 2 Положення про Державну судову адміністрацію України, затвердженого Рішенням Вищої ради правосуддя № 141/0/15-19 від 17.01.2019, Державна судова адміністрація України здійснює організаційне та фінансове забезпечення діяльності органів судової влади з метою створення належних умов функціонування судів і діяльності суддів,

керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»

ПРОШУ:

1. Розглянути подання та вжити заходів, спрямованих на усунення виявлених порушень, зокрема:

1.1. Збільшити кількість камер для підсудних відповідно до вимог п. 6.5.2 ДБН та п. 9, 10, 12 Інструкції для забезпечення роздільного розміщення чоловіків та жінок, дорослих та неповнолітніх, а також ізольованого тримання осіб, котрим заборонено спілкування між собою;

1.2. Обладнати будівлю Хустського районного суду кімнатою для роботи адвоката з підсудними (засудженими) відповідно до вимог ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, ст. 59 Конституції України, п. 6.5.2 ДБН;

1.3. Обладнати блок, де розміщені камери для підсудних, спеціальним санвузлом для підсудних відповідно до норм п. 6.5.2 ДБН;

1.4. Створити умови для відвідування Хустського районного суду для маломобільних груп населення відповідно до вимог п. 6.1.5 ДБН 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення»;

1.5. Забезпечити наявність припливно-витяжної вентиляції у камерах для утримання підсудних (засуджених) згідно п. 8.2.3 ДБН;

1.6. Забезпечити ізольований маршрут конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених від конвойного приміщення до зали судових засідань відповідно до п. 13 Інструкції.

2. Вжити заходів щодо притягнення винних осіб до встановленої законодавством відповідальності.

3. Про результати розгляду подання та вжиті заходи у місячний строк повідомити Уповноваженого.

4. Звертаю увагу, що відмова органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, їх посадових і службових осіб від співпраці, а також умисне приховування або надання неправдивих даних, будь-яке незаконне втручання в діяльності Уповноваженого з метою протидії передбачають відповідальність згідно з чинним законодавством.

Додаток: звіт за результатами відвідування Хустського районного суду на 9 сторінок.

Уповноважений

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Паршакова О. (050)-967-95-51

